

ASPECTES BIOGRÀFICS DEL METGE JOSEP AROLA I SALA. MANRESA (1874-1933)

Armand Rotllan i Verdaguer

En determinades ocasions cal cercar l'aplegament de notícies disperses sobre personatges que han estat importants per la seva tasca dins l'entrellat social d'una comunitat. En aquest moment és un metge manresà actual qui recopila informacions d'un antic col·lega que assolí una forta rellevància social a la ciutat de començaments del nostre segle.

Josep Arola i Sala (AHCM).

Josep Arola va néixer a Manresa el 26 d'abril del 1874, al carrer dels Jueus. Estudià el batxillerat al Col·legi dels Jesuïtes, i acabà estudiant medicina a Barcelona. Una de les primeres tasques com a metge fou realitzada a Sùria, població on exercí com a metge titular des de l'any 1900.

Després d'una llarga malaltia morí a Manresa el 25 de desembre del 1933.

LA TASCA POLÍTICA

Com a polític fou fundador l'any 1905 del Centre Nacionalista Republicà, i fou el seu portaveu. És també fundador del diari *Bages Ciutat* i en temps de Primo de Rivera fou el fundador del diari *El Dia*.

Durant el 1918 fins al 1920 fou regidor i tinent d'alcalde de Manresa.

Formà part del Comitè Revolucionari en proclamar-se la República Catalana el 14 d'abril de 1934.

El 1917 representà l'Ajuntament de Manresa a l'assemblea de Municipis Catalans.

Dins dels càrrecs culturals en què intervingué el metge Arola cal destacar entre altres els que va realitzar com a president del Consell Local de Primera Ensenyança; el de president del Conservatori i el d'ésser el fundador i president del Centre Excursionista de la Comarca del Bages.

LA TASCA CIENTÍFICA

El metge Arola obtingué la llicenciatura de Medicina i Cirurgia el 16 d'octubre de l'any 1900 a la Universitat de Barcelona.

Durant el 1903 exercí a Sùria, any en el qual la població pateix una important epidèmia de verola, que fou controlada positivament.

Des de 1906 va pertànyer al Cos

de Metges Titulars, cos en el qual es troba col·legiat amb el número 1345 («Título de Socio Fundador del Montepío de Cuerpo de Médicos Titulares»). El reglament del Cos de Metges titulars fou aprovat per decret el 17 d'octubre de 1905. El 1914, durant alguns mesos, va exercir les tasques de metge titular interí a Manresa. Durant aquest temps, controlà novament una epidèmia de verola que assolà la ciutat, encarregant-se del servei de desinfecció. Per aquesta tasca l'Ajuntament pagà els següents honoraris per les visites a malalts verolosos: el 18 de març, 107 pessetes; el 7 d'abril, 172 pessetes; i el 19 de maig, 115 pessetes. Novament el 1923 exercí les tasques de metge titular a Manresa durant alguns mesos.

El metge Arola tenia un bon sentit de la medicina preventiva i de la higiene. En aquest aspecte, des de 1923 fins al 1930, realitzà unes estadístiques demogràfico-sanitàries de la ciutat. Publicà diversos articles a la premsa local *Bages Ciutat* sobre el còlera a Manresa i sobre higiene popular. Així mateix, donà una conferència pública sobre «Higiene Pública i Privada» a l'«Ateneo Manresano».

El metge Arola col·laborà també en les tasques de beneficència de la ciutat. Destaca la seva col·laboració amb l'assemblea local de la Creu Roja i el cos de Bombers.

El 29 de març del 1922, va ésser nomenat metge auxiliar del Dispensari Municipal.

A Madrid, el dia 1 d'agost del 1929 se li convalidà la titulació d'Inspector Municipal de Sanitat.

El 27 de desembre de 1930, realitzà una instància per ser nomenat metge titular-inspector municipal de sanitat en produir-se una vacant al cos de metges titulars. El 16 de febrer de 1931, el jurat de la comissió

municipal integrada pel primer Tinent d'Alcalde, juntament amb el sots-delegat de medicina Juan Miquel i el metge forense, Francesc Soler, van nomenar per a la plaça de metge titular a Josep Arola, ja que fou un dels metges amb més mèrits avaluable. Altres metges que es presentaren al concurs per a la plaça de metge titular-inspector municipal de sanitat foren: Manuel Gómez Garriga (de Sant Carles de la Ràpita), Joaquim Dalmau i Sitjes (de Manresa), José Antonio Mejías Molina, Ramon Puig i Ball (de Manresa) i Juan Espona Ristol. De tots aquests concursants, només els dos últims tenien la titulació acadèmica de Doctors. Aquest fet motivà que el Dr. Ramon Puig i Ball no estigués conforme en l'elecció del metge Arola i presentés recurs, ja que considerà que la titulació de Doctor estava per sobre de la de Llicenciat que havia presentat el metge Arola. El seu recurs quedà desestimat.

RESUM

El metge Arola fou un home d'esperit obert i bondadós, i molt apreciat pels seus companys, però una de les característiques més arrelades en ell fou el fort temperament i el gran sentiment patriòtic. Com a anècdota: durant la dictadura cantonal del General Milans, fou destituït del seu càrrec per ésser un perillós catalanista.

BIBLIOGRAFIA

- Arxiu Històric Ciutat de Manresa: Plec de Sanitat, segle XX.
- Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca de Bages, núm. 167, Febrer de 1934.

Armand Rotllan i Verdager

Metge